

§ 52. Den dømmende magts udøvelse kan kun ordnes ved lov. Særdomstole med dømmende myndighed kan ikke nedsættes.

Stk. 2. Domstolene kan påkende ethvert spørgsmål om loves overensstemmelse med grundloven og forvaltningsmyndighedens grænser i forhold til vedtagne love. Den, der vil rejse sådant spørgsmål, kan dog ikke ved at bringe sagen for domstolene unddrage sig fra foreløbig at efterkomme øvrighedens befaling.

Stk. 3. Påkendelse af spørgsmål om forvaltningsmyndighedens grænser kan ved lov henlægges til en eller flere forvaltningsdomstole, hvis afgørelser dog skal kunne prøves ved rigets øverste domstol. De nærmere regler herom fastsættes ved lov.

§ 53. Dommerne skal i deres udøvelse alene rette sig efter loven. De kan ikke afsættes uden ved dom. De kan ikke forflyttes mod deres ønske uden for de tilfælde, hvor en omordning af domstolene finder sted. Dog kan den dommer, der har fyldt sit 65. år, afskediges.

Stk. 2. Dommerne er uafhængige og skal sikres habilitet i enhver henseende. De må kun have bibeskæftigelse i henhold til lov.

Stk. 3. I strafferetsplejen skal lægdommere medvirke. Det fastsættes ved lov, i hvilke sager og under hvilke former denne medvirken skal finde sted, herunder i hvilke sager nævninge skal medvirke.

Kapitel 9

§ 54. Regeringen handler under ansvar over for Folketinget i internationale anliggender. Samtykke fra Folketinget er nødvendigt ved indgåelse af en forpligtelse, til hvis opfyldelse Folketingets medvirken er nødvendig, eller som i øvrigt er af større betydning, og ved opsigelse af en international overenskomst, som er indgået med Folketingets samtykke.

Stk. 2. Bortset fra forsvar mod væbnet angreb på riget eller danske styrker kan regeringen ikke uden Folketingets samtykke anvende militære magtmidler mod nogen fremmed stat. Foranstaltninger, som regeringen måtte træffe i medfør af denne bestemmelse, skal straks forelægges Folketinget. Er Folketinget ikke samlet, skal det omgående indkaldes til møde.

Stk. 3. Folketinget vælger af sin midte et udenrigspolitisk nævn, fra hvilket regeringen skal sikre sig tilslutning forud for enhver beslutning

af større udenrigspolitisk rækkevidde. Nærmere regler om Det Udenrigspolitiske Nævn fastsættes ved lov.

§ 55. Kompetence, som efter denne grundlov tilkommer rigets myndigheder, kan ved lov overlades til internationale myndigheder, der er oprettet ved gensidig overenskomst med andre stater til fremme af international retsorden og samarbejde. Kompetence kan kun overlades, når det er nødvendigt for at løse internationale problemer, og kun i det omfang det ved loven er præciseret, hvilke beføjelser og hvilke emner overladelserne omfatter, og inden for hvilke institutionelle rammer Folketinget og regeringen kan øve indflydelse på beslutninger i den internationale myndighed.

Stk. 2. Efter vedtagelse af sådanne lovforslag, som omhandler væsentlige samfundsmæssige spørgsmål, skal disse forelægges folketingsvælgerne til godkendelse eller forkastelse efter de for folkeafstemninger i § 33 fastsatte regler.

Stk. 3. Regeringen skal have Folketingets samtykke ved forhandlinger og afstemninger i en international myndighed om retsakter, der tilsigtes at få virkning i Danmark som love, og om andre beslutninger af større betydning.

Kapitel 10

§ 56. Danmark er politisk og administrativt opdelt i en statslig og en kommunal forvaltning.

Stk. 2. Den politiske styreform for den kommunale forvaltning bygger på folkestyre. Ved valg af kommunale råd kan der både opstilles kandidater, som er tilsluttet politiske partier, og kandidater, som ikke er tilsluttet politiske partier. Ved fordeling af mandater sker fordelingen forholdsmæssigt ud fra stemmetal.

Stk. 3. Opgaver, der kan løses i de kommunale forvaltninger, skal løses i disse forvaltninger under hensyntagen til sikring af faglig kvalitet, retssikkerhed og menneskerettigheder.

Stk. 4. De nærmere bestemmelser herom, herunder statens tilsyn med den kommunale forvaltning, og hvor mange niveauer og hvor mange enheder på de forskellige niveauer der skal være, fastsættes ved lov.

§ 57. Alle borgere, som er brugere af offentlige tilbud, har ret til i fællesskab og individuelt at have indflydelse herpå. De nærmere bestemmelser herom fastlægges ved lov.